

**BALTARUSIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS,
LENKŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS, RUSŲ
TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS, VOKIEČIŲ
TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO
BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES ELEKTRONINIO VYKDYMO
INSTRUKCIJA**

1. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – VBE pirmoji dalis) datą ir laiką, VBE pirmosios dalies medžiagą, VBE pirmajai daliai reikalingas priemonės, VBE pirmosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. **kandidatui:** prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.2. **vykdytojui:** VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS).

6. VBE pirmajai daliai reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienoje patalpoje turi būti laikrodis;

6.2. kiekvienam kandidatui skirtos ausinės:

6.2.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;

6.2.2. ausinių jungtis turi būti suderinama su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;

6.2.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki elektroninio VBE pirmosios dalies vykdymo pradžios;

6.3. kiekvienam kandidatui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.3.1. jei yra naudojamosi belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerkomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.3.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.3.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.3.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.3.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.3.6. turi būti užtikrintas kompiuterių veikimas visos VBE pirmosios dalies metu (jei naudojamas nešiojamasis kompiuteris, jis turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.3.7. kiekvienas stacionarus kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę bei klaviatūrą;

6.3.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.4. bent vienas atsarginis kompiuteris kiekvienoje VBE pirmosios dalies patalpoje;

6.5. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant VBE pirmajai daliai. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų elektroninio VBE pirmosios dalies tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. mokyklos spaudu pažymėti A4 formato popieriaus lapai užrašams.

8. VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

8.1.	8.45–9 val.	<p>8.1.1. Kandidatai:</p> <p>8.1.1.1. susėda į nurodytas vietas (kandidato grupės ir eilės numeris vykdymo protokole turi atitikti jo vietos VBE pirmosios dalies patalpoje numerį);</p> <p>8.1.1.2. pasirašo vykdymo protokole.</p> <p>8.1.2. Vykdytojas:</p> <p>8.1.2.1. pasirašytinai išdalija kandidatams prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo adresą, prisijungimo vardą ir slaptažodį);</p> <p>8.1.2.2. išdalija kandidatams mokyklos spaudu pažymėtus popieriaus lapus užrašams;</p> <p>8.1.2.3. pasako VBE pirmosios dalies trukmę;</p> <p>8.1.2.4. lentoje užrašo VBE pirmosios dalies pradžios ir pabaigos laiką;</p> <p>8.1.2.5. pakviečia kandidatus prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę;</p> <p>8.1.2.6. pakviečia kandidatus perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus VBE pirmosios dalies pradžią;</p> <p>8.1.2.7. esant būtinybei, padeda kandidatams prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.</p>
8.2.	9 val.	Vykdytojas paskelbia VBE pirmosios dalies pradžią.
8.3.	9–10.30 val.	<p>Kandidatai atlieka VBE pirmosios dalies užduotis.</p> <p>Kandidatams, pavėlavusiems ne daugiau kaip 15 min., VBE pirmąją dalį leidžiama laikyti, tačiau užduoties atlikimo laikas jiems nepratęsiamas. Vėlavimo faktas žymimas vykdymo protokole.</p> <p>Kandidatai, pavėlavę daugiau kaip 15 min., į VBE pirmosios dalies vykdymo patalpas neįleidžiami.</p> <p>Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo).</p> <p>Kandidatai, baigę VBE pirmąją dalį anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir išeina iš patalpos.</p>
8.4.	10 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.

8.5.	10.15 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., praneša, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki VBE pirmosios dalies pabaigos.
8.6.	10.15–10.30 val.	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš patalpos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „ Baigti darbą “.
8.7.	10.30 val.	8.7.1. Vykdytojas: 8.7.1.1. praneša kandidatams, kad VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 8.7.1.2. primena, kad būtina paspausti mygtuką „ Baigti darbą “; 8.7.1.3. baigia pildyti vykdymo protokolą. 8.7.2. Vykdytojas VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.

9. VBE pirmosios dalies eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

9.1.	Sistamai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos ir prisijungti iš naujo.
9.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingus už kompiuterių paruošimą VBE pirmosios dalies užduotims atlikti, fiksuoja laiką VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo elektroninės užduoties atlikimo sistemos. Vyresnysis vykdytojas su specialistu įvertina kandidato kompiuterio gedimą ir priima sprendimą dėl atsarginio kompiuterio panaudojimo ar trikdžių šalinimo. Kandidato kompiuterį keičiant atsarginiu arba šalinant kompiuterio trikdžius, kandidatas lieka VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje. Pakeitus kompiuterį atsarginiu arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. <u>Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką.</u> VBE pirmosios dalies laiko pratęsimas fiksuojamas VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojai.
9.3.	Interneto ryšys	VBE pirmosios dalies metu privalo būti užtikrintas interneto ryšys (atsarginė interneto linija arba nešiojamas belaidis mobilusis internetas).